

Околии и окръзи	Брой на общините			Брой на населените места					Брой на сградите (вклци за живеене)	Брой на жителите
	градски	селски	всичко	градове	градовете	села	махали и колиби	всичко		
1. Елена	1	22	23	1	3	19	237	260	7,080	37,285
2. Кесарево	—	21	21	—	4	35	—	39	5,450	30,365
3. Кудина	—	22	22	—	2	38	—	40	6,043	37,184
4. Сухиндол	—	14	14	—	5	19	—	24	4,286	29,963
5. Тревна	1	14	15	1	2	2	271	276	5,909	34,910
6. Търново	1	20	21	1	3	22	—	26	8,584	47,811
20. Окръг Търново	3	113	116	3	19	135	503	665	37,352	217,523
1. Нови-Пазар	—	13	13	—	1	44	—	45	4,348	25,630
2. Преслав	—	15	15	—	2	39	—	41	5,578	33,240
3. Шумен	1	12	13	1	—	61	—	62	8,629	51,028
21. Окр. Шумен	1	40	41	1	3	144	—	148	18,555	109,898
Всичко за Княжеството	40	1,314	1,354	40	77	2,615	666	3,398	339,456	2,007,919

През 1881 година, с указ № 265 от 4 април, се закриват девет от околивите (Новоселската, Петричката, Тетевенската, Дерманската, Плевенската, Балбунарската, Кокарджанската, Куцинската и Сухиндолската — последните две се сливат в една околия Липшишка); от тях шест наново се възстановяват в края на същата година, а именно околивите: Петричка (Искрецка), Новоселска, Дерманска, Кокарджанска, Балбунарска и Тетевенска⁶⁾.

С втори закон, от 1882 год.⁷⁾, изработен от Държавния съвет, с изменения и допълнения внесени от Министерския съвет, се прави ново административно деление на княжеството, като се разделя цялата му територия на 14 окръжия, подразделени на 56 околии. Окръжия и околии остават следните:

Окръжия	Околии
1. Варна	1. Балчик, 2. Варна, 3. Добрич, 4. Новосело, 5. Провадия.
2. Видин	1. Белоградчик, 2. Видин, 3. Кула.
3. Вратца	1. Бела-Слатина, 2. Вратца, 3. Орехово, 4. Орханлие.
4. Кюстендил	1. Душица, 2. Извор, 3. Кюстендил, 4. Радомир.
5. Лом	1. Берковца, 2. Валчеджрма, 3. Лом.
6. Плевен	1. Ловеч, 2. Луковит, 3. Плевен, 4. Тетевене.
7. Разград	1. Кеманлар, 2. Попово, 3. Разград.
8. Русе	1. Балбунар, 2. Бела, 3. Русе, 4. Тутракан.
9. Свищов	1. Никопол, 2. Свищов.
10. Севлиево	1. Габрово, 2. Севлиево, 3. Троян.
11. Силистра	1. Аккаджлар, 2. Курт-бунар, 3. Силистра.
12. София	1. Брезник, 2. Златица, 3. Искрец, 4. Новоселци, 5. Самоков, 6. София, 7. Трън, 8. Цариград.
13. Търново	1. Горна-Ореховица, 2. Елена, 3. Кесарево, 4. Тревна, 5. Търново.
14. Шумен	1. Ески-Джумая, 2. Нови-Пазар, 3. Осман-Пазар, 4. Преслав, 5. Шумен.

През същата 1882 г. Изворската околия се преименува Босилеградска, а Валчеджърската — Кутловишка (указ № 782 от 10 ноември 1882 година), и се утвърждава изработения от Държавния съвет, въз основа на § 8 от закона за административното деление на територията, „Закон за определение границите на околивите в кня-

⁶⁾ Укази № 265 от 4 април, № 797 от 9 септември, № 862 от 9 октомври 1881 г. и решение на Министерския съвет от 10 май същата 1881 год.

⁷⁾ Закон за административното деление територията на княжеството, утвърден с указ от 28 юни 1882 г. под № 573 и обнародван в Държавен вестник брой 91 от 21 август с. година.

жество България⁸⁾. Състава на общините, установен според това административно деление на княжеството и утвърден с указ № 182 от 12 март 1883 г., е публикуван в първият официален *Списък на градските и селските общини в княжеството*, обнародван в Държавен вестник брой 73 от 12 юли същата година.

По-късно, с указ № 408 от 5 юни 1883 г., Босилеградската околия наново се преименува в Изворска, с център с. Извор, и се открива нова околия в Търновския окръг — Дреновска, с център гр. Дреново⁹⁾; а през следущата 1884 г. отново се откриват окръжията Ловеч, Орехово и Трън¹⁰⁾, в състав: първото от околии Ловешка, Тетевенска и Троянска; второто — от Ореховската и Бело-Слатинската околии, а Трънското окръжие от околии Брезнишка, Трънска и Цариградска.

При съединението на Източна Румелия с княжеството, административното деление и на двете области се запази, като се отцепи само от територията на първата и отстъпи на Турция Кърджалийската околия, съгласно международния договор сключен в Цариград (Топ-хане) на 5 април 1886 г.

През същата 1886 година Народното събрание гласува първите закони за градските и селските общини в новото княжество, от 10 и 11 юни с. год. (Държавен вестник брой 69 и 70/1886 год.). На основание чл. 4 от последния закон¹¹⁾, общините се прегрупираха наново и новият им състав се утвърди от регентите с указ № 157 от 15 май 1887 година. (Държавен вестник, брой 55 от 23 същия месец)¹²⁾.

По това разпределение общините по околии и окръзи се извърши в края на 1887 година (31 декември) първото общо преброяване на населението в съединените две области — северна и южна България, резултатът от което се вижда на следната таблица:

⁸⁾ Държавен вестник, брой 132 от 18. XI. 1882 година.

⁹⁾ Решение на Народното събрание, утвърдено с указ № 826 от 7 октомври 1883 година.

¹⁰⁾ Решение на Народното събрание, утвърдено с указ № 16 от 19. I. 1884 г.

¹¹⁾ Този член гласи: „До изтичането най-много на два месеца от утвърдението и обнародването на този закон, постоянната окръжна комисия, откак вземе по-пред мнението на отделните села, махали и колиби, прави списък на общините в окръжието, като обозначава центъра им и селата, от които те се състоят. Окръжния съвет в най-близката си сесия разглежда този списък и заедно с постановлението го изпраща чрез окръжния управител министру на вътрешните дела за утвърждение с княжески указ“.

¹²⁾ *Списък на градските и селските общини в Княжеството*. София, Държавна печатница, 1887 г., стр. 40 in -4-0.